

sygn. akt I Ns 804/15

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 11.12.2015 roku I. S. wniósł o stwierdzenie, że spadek po T. S. (1), zmarłym w dniu 05.12.2015r., ostatnio stale zamieszkałym w K. dziedziczą na podstawie ustawy jego syn tj. wnioskodawca I. S. oraz małżonka zmarłego T. S. (2).

Na rozprawie w dniu 02.02.2016r. pełnomocnik uczestniczki T. S. (2) podał, że w niniejszej sprawie zastosowanie mało dziedziczenie testamentowe, w związku z czym wniósł o stwierdzenie, że spadek po T. S. (1) nabyła w całości uczestniczka T. S. (2). Ostatecznie pełnomocnicy uczestniczki wnieśli o ustalenie, że uczestniczka nabyła w całości spadek po zmarłym T. S. (1) na podstawie testamentu ustnego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

T. S. (1) zmarł w dniu 05.12.2015r. w K.. W chwili śmierci był żonaty z uczestniczką T. S. (2) spadkodawca nie występował przed śmiercią o rozwód lub separację. Spadkodawca miał jedno dziecko tj. wnioskodawcę I. S..

Dowód:

-odpis skrócony aktu zgonu k.3

-odpis skrócony aktu urodzenia k.4

-odpis skrócony aktu małżeństwa k.4

Rodzina S. od wielu lat była podzielona konfliktami. Spadkodawca nie miał dobrych relacji ze swoim dzieckiem. Wnioskodawca I. S. nie interesował się swoim ojcem, nie odwiedzał go, nie pomagał mu w codziennych czynnościach.

Dowód:

-zapewnienie spadkowe I. S. k.107-108v.

-zapewnienie spadkowe T. S. (2) k.108-110v.

- zeznania G. B. k.111

-zeznania S. G. k.41v.-42v.

-zeznania I. K. k.42v.-43v.

-zeznania G. K. k.43v.-44v.

-zeznania B. P. k.44v.-45v.

T. S. (1) od wielu lat chorował, rozwijał się u niego nowotwór. Dodatkowo przeszedł zawał serca. Chorował także na nadciśnienie tętnicze. Przed śmiercią wielokrotnie przebywał w szpitalach.

Dowód:

-karta informacyjna leczenia szpitalnego k.104-106

Po kolejnym pobycie w szpitalu stan zdrowia spadkodawcy uległ znacznemu pogorszeniu. Spadkodawca sporządził projekt testamentu holograficznego. Projekt ten został podstępnie zabrany przez wnioskodawcę z mieszkania jego rodziców.

Dowód:

-przesłuchanie wstępne uczestniczki T. S. (2) k.16v.-17

-zapewnienie spadkowe I. S. k.107-108v.

-zapewnienie spadkowe T. S. (2) k.108-110v.

-zeznania G. B. k.111

W październiku 2015r. T. S. (1) praktycznie nie opuszczał łóżka. Miał problemy z wykonaniem jakiejkolwiek czynności fizycznej. Postępująca choroba nowotworowa spowodowała zniszczenie organizmu, wyłączając możliwość samodzielnego funkcjonowania. Wymagał pomocy przy najprostszyc czynnościach choćby takich jak pójście do toalety, spożycie posiłku. Tracił z dnia na dzień siły. Przy czym zachował w pełni świadomość umysłową. W dniu 03.10.2015r. Spadkodawca zażądał sprowadzenia sąsiadów, celem sporządzenia testamentu. Na prośbę T. S. (1) w jego pokoju zjawiły się następujące osoby: G. K., I. K., S. G., B. P.. W pokoju tym znajdowała się także uczestniczka T. S. (2) oraz jej siostra G. B.. Podczas spotkania T. S. (1) oznajmił, że jego stan zdrowia jest już bardzo zły i spodziewa się rychłej śmierci, oraz że w związku z tą obawą istnieje potrzeba uregulowania doczesnych spraw. Wyjaśnił zebrany osobom, że zorganizował spotkanie, aby w obecności świadków wyrazić swoją ostatnią wolę. T. S. (1) opowiedział zebrany o konflikcie rodzinnym, o swoich obawach, że po jej śmierci nastąpi kłótnia o spadek. Mówił, że bardzo źle się czuje. Oświadczył, że nie zdążył załatwić swoich spraw majątkowych i chce, aby jego majątek przypadł w całości jego żonie T. S. (2). T. S. (1) przekazał swoją wolę zebrany w domu osobom ustnie. T. S. (2) z uwagi na stan fizyczny spadkodawcy, na jego żądanie, dokonała ręcznego spisania ostatniej woli spadkobiercy zgodnie z jego oświadczeniem. Następnie dokument ten został podpisany przez T. S. (1), G. K., I. K., S. G. oraz B. P.. Zaproszeni po wysłuchaniu w całości ostatniej woli T. S. (3) oraz podpisaniu w/w ostatniej woli opuścili jego mieszkanie.

Dowód:

- zapewnienie spadkowe T. S. (2) k.108-110v.

-zeznania S. G. k.41v.-42v.

-zeznania I. K. k.42v.-43v.

-zeznania G. K. k.43v.-44v.

-zeznania B. P. k.44v.-45v.

-zeznania G. B. k.111

-pismo opatrzone nagłówkiem „testament” k.14

-pismo z dnia 03.10.2015r. opatrzone nagłówkiem (...) k.14

-protokół otwarcia i ogłoszenia testamentu k.15

Po tym zdarzeniu stan zdrowia spadkodawcy ulegał stopniowemu pogorszeniu. Choroba nowotworowa doprowadziła do zgonu spadkodawcy w dniu 05.12.2015r.

Bezsporne

Uczestniczka T. S. (2) jest właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni 0,9742 ha wraz z zabudowaniami położonego w K., Osiedle (...).

Dowód:

- zapewnienie spadkowe T. S. (2) k.108-110v.

-odpis zwykły księgi wieczystej nr (...) k.5

Nikt spośród uczestników nie odrzucił spadku, nie zrzekał się dziedziczenia i nie został uznany przez Sąd za niegodnego dziedziczenia. Nie zostało także sporządzone poświadczenie dziedziczenia u notariusza. Niniejsza sprawa jest pierwszą sprawą spadkową po T. S. (1). Nie sporządzono protokołu dziedziczenia u notariusza. Nie toczyła się również sprawa o uznanie za niegodnego dziedziczenia po T. S. (1). Spadkodawca nie posiadał żadnych nieruchomości za granicą. Spadkodawca posiadał obywatelstwo polskie.

Dowód:

-zapewnienie spadkowe I. S. k.107-108v.

-zapewnienie spadkowe T. S. (2) k.108-110v.

Sąd zważył, co następuje:

Kluczowym dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie było ustalenie, czy doszło do sporządzenia przez T. S. (1) ważnego testamentu ustnego.

Artykuł 926 § 1 i 2 k.c. stanowi, że powołanie do spadku wynika albo z ustawy albo z testamentu. Dziedziczenie ustawowe ma miejsce wówczas, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy, albo gdy żadna z osób, które powołał nie chce lub nie może być spadkobiercą. Polski ustawodawca przewidział kilka enumeratywnie wymienionych form sporządzenia testamentu. Są wśród nich testamenty zwykłe (testament własnoręczny, notarialny oraz allograficzny), a także testamenty szczególne, w tym testament ustny (art. 952 k.c.). Jeżeli istnieje obawa rychłej śmierci spadkodawcy albo jeżeli wskutek szczególnych okoliczności zachowanie zwykłej formy testamentu jest niemożliwe lub bardzo utrudnione, spadkodawca może oświadczyć ostatnią wolę ustnie przy jednoczesnej obecności co najmniej trzech świadków (§1). Testament ustny może zostać zatem sporządzony w sytuacji wyjątkowej, gdy zostanie spełniona jedna z wymienionych w treści art. 952 § 1 k.c. przesłanek tj. gdy istnieje obawa rychłej śmierci spadkodawcy albo jeżeli wskutek szczególnych okoliczności zachowanie zwykłej formy testamentu jest niemożliwe lub bardzo utrudnione. Do ważności testamentu wystarczy już wystąpienie jednej z powyżej wymienionych wyjątkowych okoliczności. W orzecznictwie wskazuje się na rozbieżności interpretacyjne co do przesłanki „rychłej śmierci”. W ujęciu obiektywnym istniejąca u spadkodawcy obawa rychłej śmierci w chwili sporządzenia testamentu musi być oparta na okolicznościach ją uzasadniających, przede wszystkim – umotywowana stanem zdrowia spadkodawcy, ocenianym z punktu widzenia wiedzy medycznej (vide. post. S.N. z 18 kwietnia 2002 r., II CKN 15/00). Z kolei w ujęciu subiektywnym obawa rychłej śmierci spadkodawcy istnieje nie tylko wtedy, gdy jego stan zdrowia w chwili sporządzenia testamentu sam przez się lub w powiązaniu z innymi okolicznościami, jak z podeszłym wiekiem albo z przewlekłym schorzeniem, czynił tę obawę realną w świetle doświadczenia życiowego, a zwłaszcza wiedzy lekarskiej, lecz także w sytuacji jedynie subiektywnego przekonania spadkodawcy co do rychłego zgonu (vide uchwała S.N. z 7 stycznia 1992 r., III CZP 135/91). W orzecznictwie istnieje także stanowisko pośrednie, które Sąd podziela, zgodnie z którym wymagane do ważności testamentu ustnego istnienie obawy rychłej śmierci jest spełnione szczególnie wówczas, gdy subiektywne przekonanie spadkodawcy w tym przedmiocie oparte jest na uzasadniających je okolicznościach (vide post. S.N. z dnia 28 marca 2000 r., sygn. II CKN 875/98). Przekonanie spadkodawcy o rychłej śmierci może uzasadniać każda przyczyna (zły stan zdrowia, podeszły wiek, znajdowanie się w sytuacji zagrażającej bezpośrednio życiu), która w świetle aktualnej wiedzy i doświadczenia życiowego, może spowodować bliską śmierć; subiektywne odczucia powinny być usprawiedliwione obiektywnymi okolicznościami (vide post. S.N. z dnia 27.02.2013r. sygn. akt IV CSK 380/12).

Jak wskazano wyżej oświadczenie ostatniej woli spadkodawcy musi być przyjętą postacią ustną. Wynikający z art. 952 § 1 k.c. warunek, by spadkodawca oświadczył swoją wolę ustnie oznacza wymaganie, by spadkodawca podał treść

testamentu świadkom, czyli wyraził wobec nich wolę rozrządzenia majątkiem na wypadek śmierci oraz wskazał komu i jakie korzyści przeznacza.

Artykuł 952 § 1 k.c. wymaga co najmniej trzech świadków obecnych przy sporządzaniu testamentu ustnego. Nie ma zatem przeszkód, by więcej osób uczestniczyło w tej czynności, ustawa określa jedynie minimalną liczbę wymaganych świadków testowania. W art. 952 § 1 k.c. nie został przewidziany warunek, iż świadkiem sporządzenia testamentu może być jedynie osoba specjalnie przywołana, a zatem może nim być osoba, która z innej przyczyny, czy też nawet przypadkowo, znalazła się w obecności spadkodawcy (vide post. S.N. z dnia 29.06.2012r., sygn. akt I CSK 575/11).

Stwierdzenie treści testamentu ustnego może nastąpić w jeden z dwóch przewidzianych przez ustawę sposobów. Treść testamentu ustnego może być stwierdzona w ten sposób, że jeden ze świadków albo osoba trzecia spisze oświadczenie spadkodawcy przed upływem roku od jego złożenia, z podaniem miejsca i daty oświadczenia oraz miejsca i daty sporządzenia pisma, a pismo to podpiszą spadkodawca i dwaj świadkowie albo wszyscy świadkowie (art. 952 § 2 k.c.). W wypadku gdy treść testamentu ustnego nie została w powyższy sposób stwierdzona, można ją w ciągu sześciu miesięcy od dnia otwarcia spadku stwierdzić przez zgodne zeznania świadków złożone przed sądem (art. 952 § 3 zd.1 k.c.).

Przenosząc powyższe na realia przedmiotowej sprawy, w ocenie Sądu doszło do sporządzenia przez T. S. (1) w dniu 03.10.2015 roku w obecności świadków: G. K., I. K., S. G. oraz B. P. testamentu ustnego, którym postanowił przekazać swój majątek w całości T. S. (2).

W tym miejscu wskazać należy, że bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy ma znaczenie czy przedłożony do akt testament z dnia 03.10.2016r. (k.14) jest „kopią testamentu” czy też jest „prawdziwym testamentem”. Treść testamentu ustnego może spisać tylko „osoba trzecia”, a więc osoba postronna, niezainteresowana treścią dokonanych rozporządzeń testamentowych. Nie może to być spadkobierca testamentowy, ani jakikolwiek beneficjariusz testamentowy, jak również ich osoby bliskie. Dla oceny skuteczności testamentu ustnego spisane w sposób wskazany w art. 952 § 2 k.c. konieczne jest zatem ustalenie, czy jego treść spisała osoba, która w świetle powyższych zasad mogła to uczynić (vide post. S.N. z dnia 09.09.2011r., sygn. akt I CSK 248/11). Pojęcie „osoba trzecia”, w rozumieniu art. 952 § 2 k.c. nie obejmuje zakresem tego terminu osób zainteresowanych treścią rozrządzeń spadkodawcy; krąg tych osób wyznacza, stosowany w drodze analogii, ze względu na podobieństwo sytuacji osoby sporządzającej pismo stwierdzające treść testamentu ustnego z sytuacją świadka testamentu, art. 957 k.c. Osoba, dla której w testamencie została przeznaczona jakakolwiek korzyść, jej małżonek, krewny lub powinowaty pierwszego i drugiego stopnia oraz osoba pozostająca z nią w stosunku przysposobienia, nie tylko zatem nie może być świadkiem testamentu, ale i nie może spisać ze skutkiem prawnym treści testamentu ustnego (post. S.N. z dnia 15.12.2005r., sygn. akt II CSK 8/05). W niniejszej sprawie strony oraz przesłuchani w sprawie świadkowie zgodnie wskazali, że treść testamentu (k.14) została spisana przez uczestniczkę T. S. (2), a więc spadkobiercę testamentowego, co skutkuje brakiem możliwości przyjęcia, że przedłożony testament jest prawidłowo spisanym testamentem ustnym.

Skoro zatem treść testamentu nie została stwierdzona prawidłowo sporządzonym pismem, możliwe było jedynie jej stwierdzenie na podstawie zgodnych zeznań świadków (art. 952 § 3 k.c.) przy czym w tym wypadku ustawodawca przewidział, że winno się to odbyć w ciągu 6 miesięcy od dnia otwarcia spadku. Termin sześciomiesięczny jest terminem zawitym i zostaje zachowany gdy wniosek o przesłuchanie świadków został złożony w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku przed jego upływem (vide post. S.N. z dnia 14.12.2000r., sygn. CKN 668/00). Oznacza to, że Sąd nie może przesłuchać świadka osoby wskazanej po upływie sześciu miesięcy od otwarcia spadku (wyr. S.N. z dnia 13.05.2003r., sygn. V CKN 186/01). W okolicznościach niniejszej sprawy zachowanie powyższego terminu pozostawało poza sporem. Wskazać należy, że otwarcie spadku nastąpiło w niniejszym stanie prawnym w dniu 05.12.2015r., natomiast treść testamentu ustnego została stwierdzona przez zgodne oświadczenie świadków G. K., I. K., S. G. oraz B. P. w dniu 07.04.2016r. (k.41-45). Powyższe wskazuje, że został zachowany więc termin 6 miesięczny, którego bieg kończył się z dniem 05.06.2016r. Dlatego nie było przeszkód do procedowania zmierzającego do ustalenia, czy do sporządzenia testamentu ustnego przez T. S. (1) w ogóle doszło oraz czy ów testament spełnia wymogi przesadzające o jego ważności.

Jak wskazano wyżej podstawowym wymogiem ważności testamentu ustnego jest świadome i celowe działanie testatora, wskazujące na determinację rozporządzenia swoim majątkiem na wypadek śmierci. Na przejawy tej woli składa się wybór co najmniej trzech osób, którym zamierza ją przekazać, skierowanie wprost do nich, w jednoczesnej ich obecności, oświadczenia, w sposób zezwalający im na zrozumienie, że ma ono charakter rozporządzenia majątkiem na wypadek śmierci, o którego treści powinni zaświadczyć. Takiemu działaniu testatora odpowiada zachowanie świadków, którzy powinni zdawać sobie sprawę z tego, że testator ma wolę, jasno i jednoznacznie wyrażoną, dokonania rozporządzenia majątkiem na wypadek śmierci, którą im przekazuje celem przyszłego zaświadczenia, że do tego doszło, na co wyrazili zgodę (vide post. S.N. z dnia 9 września 2011 r., sygn. I CSK 248/11, LEX nr 1043961). Świadkiem testamentu może być osoba, do której spadkodawca kieruje swoje oświadczenie, jest obecna przy składaniu tego oświadczenia, świadoma swej roli, rozumie treść woli spadkodawcy i jest gotowa do jej spełnienia. Świadomość pełnienia roli świadka sporządzenia testamentu wyznacza skoncentrowanie uwagi przez czas oświadczenia woli przez spadkodawcę, odbieraniu i utrwaleniu w pamięci treści tego oświadczenia (vide post. S.N. z dnia 14 stycznia 1982 r., III CRN 169/81).

W okolicznościach rozpoznawanej sprawy, ze zgodnych i jednoznacznych zeznań przesłuchanych świadków, wynika, iż inicjatywa sporządzenia testamentu wyszła od spadkodawcy. S. G. zeznał (k.42), że „T. mówił, że chce ostatnią wolę wyrazić, jak to tam nazwać i swoją jakby to nazwać, że chce wydziedziczyć swojego syna, że wszystko to co jego przekazać na żonę, ze względu na to, że mówi: że w każdej chwili mogę umrzeć, że nie wiem czy jutra doczekam”. Zdaniem świadka spadkodawca „fizycznie był niesprawny, ale umysłowo funkcjonował normalnie”. Świadek I. K. konsekwentnie zeznała (k.42v.-43v.), że spadkodawca „Miał zamiar zrobić przepis”. W dniu, w którym została wezwana przez spadkodawcę „T. mówił, jaka chce żeby była jego ostatnia wola. Mówił, że kategorycznie chce wydziedziczyć syna ze względu na synową, bo oni zjedzą T.. Mówił, że chce zostawić spadek po sobie dla żony w całości”. Zeznania w/w świadków potwierdziła G. K. (k.43v.-44v.). według świadek „Sąsiad prosił żebyśmy pomogli jego żonie, chciałby żeby wszystko co po nim pozostanie odziedziczyła jego żona.... Mówił, że chce wydziedziczyć syna , aby wszystko dostała jego żona”. B. P. zeznał (k.44v.-45v.), że „syna wydziedzicza i wszystko to co ma przekazuje żonie”.

Wskazać należy, że świadkowie ci nie mieli wątpliwości co do tego, co oświadczył T. S. (1), ani kto był przy tym obecny. Wskazali stanowczo, że spadkodawca miał zachowaną orientację co do własnej osoby i otoczenia, a jego kontakt z otoczeniem był logiczny, rozpoznawał prawidłowo osoby, wypowiedzi jego były spójne. Stan zdrowia spadkodawcy był dysfunkcyjny ruchowo, ale nie w zakresie zmysłów i myśli. Sąd dał wiarę powyższym zeznaniom jako spójnym, jednoznacznym i wzajemnie się ząbajającym. Dodatkowo mają one częściowe odzwierciedlenie w treści w/w dokumentu spisanego przez uczestniczkę zatytułowanego „testament”, który został podpisany przez spadkodawcę oraz w/w świadków bez jakichkolwiek zastrzeżeń. Powyższe zeznania potwierdziła także siostra uczestniczki G. B. (k.111), która wskazała, że „jak zostało to napisane to wszyscy świadkowie złożyli podpis, szwagier też to podpisał, ja nie podpisywałam testamentu za szwagra”.

Wskazać także należy, że świadkowie byli przede wszystkim zgodni co do tego, że na początku spotkania spadkodawca jednoznacznie oświadczył, że zorganizował spotkanie celem uregulowania spraw doczesnych w drodze ogłoszenia testamentu ustnego, zwracał przy tym uwagę na zły stan swojego zdrowia, który uzasadnia obawę rychłej śmierci. Wskazać także należy, że świadkowie testamentu to długoletni znajomi spadkodawcy i jego sąsiedzi, których ten darzył zaufaniem i co do których uczciwości nie miał wątpliwości. Dodatkowo brak jest jakichkolwiek przeciwdowodów, aby odmówić wiarygodności zgodnym zeznaniom świadków testamentu.

Podsumowując powyższe wskazać należy, że całokształt okoliczności faktycznych towarzyszących spotkaniu, do jakiego doszło w domu spadkodawcy w dniu 03.10.2015r., na kilka tygodni przed jego śmiercią, uwzględniając jego historię rodzinną, długą chorobę, proces decyzyjny towarzyszący ostatecznemu rozdysponowaniu majątkiem wskazują na to, iż wygłoszonemu przez spadkodawcę do zaproszonych gości oświadczeniu towarzyszyła wola testowania.

Bezspornie T. S. (1) pozostawał w trudnych relacjach z synem. Powyższe potwierdzili w/w świadkowie, uczestniczka (k.108v.-100v.) oraz sam wnioskodawca (k.107-108v.). Przesłuchanie wnioskodawcy, z oczywistych przyczyn nie

mogło prowadzić do dokonania wiążących ustaleń w zakresie samego testamentu ustnego, pozostawionego przez T. S. (3), wnioskodawca nie był bowiem świadkiem sporządzenia testamentu. Przy czym wskazał na coraz większe problemy zdrowotne spadkodawcy i jego pogarszający się stan zdrowia przed śmiercią.

W tym miejscu wskazać należy, że Sąd oddalił wnioski o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków Z. R. i A. S. na okoliczność konfliktu pomiędzy konkubiną wnioskodawcy, a jego matką i ojcem, albowiem okoliczność ta była bezsporna i w świetle zgromadzonego materiału dowodowego nie miała wpływu na rozstrzygnięcie.

Dodatkowo bez znaczenia dla rozstrzygnięcia pozostaje kwestia konfliktu pomiędzy spadkodawcą, a wnioskodawcą, a odnosząca się do niechęci T. S. (1) do konkubiny wnioskodawcy. Powyższe nie ma żadnego wpływu na motywację spadkodawcy co do jego oświadczenia odnośnie uregulowania swoich spraw majątkowych. Trzeba wskazać, że T. S. (1) miał prawo do rozdysponowania swoim majątkiem według własnego uznania, niezależnie od przyczyn.

Przyjmując pośrednie rozumienie ustawowej obawy rychłej śmierci, uwzględniające zarówno elementy obiektywne, jak i subiektywne, należy uznać, że bez wątplenia chwili wygłoszenia ostatniej woli przez T. S. (1) towarzyszyła obawa jego rychłej śmierci. Dostrzegał, że był słaby, nie mógł się poruszać, wymagał opieki osób trzecich. Osoba w jego wieku, żyjąca z chorobą, która nie ustępowała, dodatkowo odczuwająca szereg uciążliwych dolegliwości i postępujące osłabienie organizmu bez wątplenia pozwalają na ustalenie obawy rychłej śmierci. Pod wpływem tej obawy oraz rozważań T. S. (1) ostatecznie ukształtował swoją decyzję w zakresie rozrządzenia swoim majątkiem. Poza tym w sprawie występowały na tyle szczególne okoliczności, iż osobiste spisanie ostatniej woli mogło być bardzo utrudnione, a nawet z powodu stanu fizycznego spadkodawcy w ogóle niemożliwe, co w sposób samoistny uzasadniałoby sporządzenie testamentu przez spadkodawcę w formie testamentu ustnego.

Podkreślić należy, że niedługo po złożeniu przedmiotowego oświadczenia stan zdrowia T. S. (1) w dalszym ciągu się pogarszał. T. S. (2) zeznała, że „Kiedyś lekarz opuszczając nasz dom powiedział, postawił mnie i siostrę do pionu i powiedział, że to jest niestety nieuniknione, że musimy przyjąć i dać mu odejść w spokoju...W związku z tym rakiem i stomią, ja jemu robiłam zmianę opatrunku, przyjeżdżała też pielęgniarka, widok przy zmianie opatrunku był przerażający. Mąż patrzył na to wszystko to też było przyczyną, że robiło mu się duszno i źle się czuł” (k.109-109v). S. G. wskazała, że „Spadkodawca z dnia na dzień, w tamtym czasie coraz gorzej wyglądał” (k.42). I. K. dodała, że „Leżał już, wymagał opieki całą dobę, do toalety podnosili go” (k.43). G. K. zeznała, że „My się obawialiśmy, że on w tym czasie umrze, że lada dzień umrze”.(k.44). Zdaniem świadka B. P. „jego stan się bardzo wyraźnie pogarszał, codziennie, co godzinę” (k.45) Sam wnioskodawca zeznał, że „Ostatni raz widziałem ojca w momencie kiedy zabierali go karetką , nie pamiętam kiedy to było, gdzieś w grudniu. Zabrali go i potem był już krótki czas i zmarł.” (k.107v.). Stąd też nie sposób zgodzić się z twierdzeniem pełnomocnika wnioskodawcy, że „rzekomy testament został sporządzony w dniu 03.10.2015r. od jego sporządzenia do śmierci upłynęło 8 tygodni, wskazywałoby to, że zagrożenie dla życia nie było, aż tak bezpośrednie, żeby uzasadniało sporządzenie testamentu w takiej formie. Po pierwsze wnioskodawca nie odwiedzał w tym czasie T. S. (1) stąd też nie może on wypowiadać się co jego stanu zdrowia. Po drugie jego twierdzenia w tym zakresie są jedynie hipotetyczne i nie znajdują odzwierciedlenia w zgromadzonym materiale dowodowym, który wskazuje na coś przeciwnego.

W tym miejscu wskazać można, że wnioskodawca błędnie pozostawał w przekonaniu, że w skład spadku po spadkodawcy wchodziło gospodarstwo rolne. Uczestniczka w trybie art. 304 k.p.c. podała, że przedmiotowa nieruchomość rolna wraz z zabudowaniami stanowi jej odrębną własność, którą otrzymała od swoich rodziców przed zawarciem związku małżeńskiego z spadkodawcą. Powyższe potwierdziła treść księgi wieczystej (...) (k.5), w której to jako właściciela nieruchomości wskazano T. S. (2).

Jeszcze raz wskazać należy, że stan zdrowia spadkodawcy pogarszał się, a gdy czuł się już naprawdę źle, w obawie, że zostało mu niewiele czasu ostatecznie podjął decyzję i zaprosił do siebie cztery osoby, w obecności których ją zwerbalizował. Jednocześnie w niniejszej sprawie wola spadkodawcy została wyrażona w stosunku do czterech osób, które w ustawowym terminie złożyły zgodne zeznania przed sądem. Zgodnie z nimi T. S. (1) oświadczył, że chce, by po jego śmierci jego majątek w całości nabyła jego żona T. S. (2).

Mając na uwadze powyższe, Sąd stwierdził, iż spadek po T. S. (1) na podstawie testamentu ustnego z dnia 03.10.2015r. stwierdzonego zeznaniami świadków nabyła żona T. S. (2) w całości.

Stosownie do treści art. 520 k.p.c. Sąd ustalił, że strony ponoszą koszty związane ze swoim udziałem w sprawie. Pomimo odmiennych stanowisko w toku postępowania, trudno dostrzec w niniejszej sprawie sprzeczność interesów pomiędzy stronami, skoro obie dążyły do dokonania stwierdzenia nabycia spadku po T. S. (1).

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować w rep. Ns

2. Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć:

-pełnomocnikowi wnioskodawcy Ł. K.

3. Za 21 dni lub z apelacją.

4. Akta zwrócić niezwłocznie SO (od razu po wykonaniu)